

Merlijn Kense, pluimveedierenarts:

Start praktijkonderzoek Enterococcen

"In de vorige GD Pluimvee is gesproken over problemen met Enterococcen bij vleeskuikens die steeds meer lijken voor te komen. Naar aanleiding van deze signalen uit het veld, GD-secties en gegevens uit ons monitoringssysteem VMP over Enterococcenproblemen, is door de GD een onderzoek gestart. Dit onderzoek wordt gefinancierd uit het PPE-budget Praktijkonderzoek Pluimveegezondheidszorg.

Opzet

In het onderzoek worden vleeskuikenkoppels met Enterococcenproblemen bezocht door een GD-dierenarts. Dieren van deze bedrijven worden meegenomen voor sectie. Als er bij deze dieren Enterococcen gekweekt worden, dan worden er tevens monsters bij moederdieren en de nakomelingen van deze moederdieren in de broederij genomen. Als er ook bij de moederdieren en/of de broederij Enterococcen worden gevonden, dan worden ook meerdere vleeskuikenkoppels van dezelfde moederdieren **gecontroleerd op problemen met Enterococcen**.

Alle gekweekte Enterococcen worden opgeslagen door de GD. Aan het eind van het onderzoek worden de Enterococcen verder getypeerd. Hierbij moet duidelijk worden of de Enterococcen die bij de verschillende schakels zijn gekweekt ook precies dezelfde zijn. Hiermee kan mogelijk een **relatie worden aangetoond** tussen de verschillende schakels. Op basis van deze resultaten kan verder onderzoek naar de bron en mogelijke interventiestrategieën plaatsvinden. De manier waarop eventueel verder onderzoek gaat plaatsvinden, is mede afhankelijk van de uitkomsten van dit eerste inventariserende onderzoek.

Stand van zaken

Op het ogenblik zijn bij de betrokken schakels bijna alle monsters genomen. Na verdere typering kunnen er conclusies uit de resultaten getrokken worden. We hopen over een aantal maanden de eerste uitkomsten van dit onderzoek te kunnen presenteren.

Enterococcen

Enterococcen zijn bacteriën die normaal in de darmen voorkomen van mens en dier. De Enterococcen hebben een functie bij de bescherming van de darm. Het kan echter voorkomen dat ze factoren bij zich dragen waardoor ze, wanneer ze niet meer in de darm zijn, **kwaadaardig worden**. Helaas komen er situaties voor waar de bacterie in de bloedbaan terecht komt. Hoe dit komt, is nog onduidelijk. Worden ze ingeademd vanuit de mest (stof) of kunnen ze door een darmbeschadiging het lichaam vanuit de darm bereiken? Als ze in bloed terecht komen, kunnen ze op verschillende plaatsen vastlopen en problemen veroorzaken: gewrichtsontsteking of afgebroken heupkoppelen, hartzakontsteking, hartklepontsteking en

hersenenontsteking. Kreupelheid, slechte uniformiteit, slechte groei en voederconversie en verhoogde uitval zijn dan ook de meest voorkomende klachten. Besmetting kan via inademing, opname via de bek, huidwonden en via het ei. Behandeling met antibiotica heeft vaak maar **tijdelijk effect**, aangezien de bacteriën op plaatsen zitten (hartkleppen, hartzakje, en kraakbeen/gewrichten) waar de antibiotica vaak slecht doordringen. Hierdoor komen na behandeling de klachten vaak weer terug. In het licht van de nieuwe Welzijnrichtlijn vleeskuikens die in 2010 ingaat en de discussie over antibioticagebruik binnen de veehouderij zijn de huidige Enterococcenproblemen (verhoogd antibioticagebruik en uitval) van groot belang voor de sector. Het onderzoek moet een antwoord geven op de vraag of de Enterococcen die op dit moment problemen veroorzaken van origine kwaadaardig zijn en ook of ze bij de moederdieren voorkomen."

De monitoringsfunctie die de GD-afdeling Pluimvee, in opdracht van het Ministerie van LNV en het PPE vervult, bestaat uit drie onderdelen:

- Secties (pathologie), ook wel basismonitoring genoemd.
- Veekijker: een instrument waarmee de GD via diverse kanalen vragen en informatie over gezondheidsproblemen bij pluimvee binnenkrijgt, zoals telefonische contacten met pluimveehouders, dierenartsen en buitendienstmedewerkers; bedrijfsbezoeken; overleg met kuikenbroederijen, opfokorganisaties, fokkerij-organisaties, slachterijen enz.
- VMP: Veterinaire Monitoring Pluimvee: via een internetapplicatie tussen dierenartspraktijken (VMP-deelnemers) en de GD worden data en ervaringen over gezondheidsproblemen, vaccinaties en behandelingen uitgewisseld. Voor meer informatie over dit systeem en deelname hieraan kunt u bij uw dierenarts terecht.

Merlijn Kense onderhoudt de contacten met de VMP-deelnemers